

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

УДК 336.76

Левченко В.П., к.т.н., доцент

Камінська А.П., студент

Київський національний університет

технологій та дизайну

ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ НЕБАНКІВСЬКОГО ФІНАНСОВОГО СЕКТОРА

В розвиненому ринковому господарстві небанківські кредитно-фінансові установи вступають у пряму конкуренцію з банками, оскільки здатні надавати своїм клієнтам такі самі послуги в спрощеному порядку.

Особливість сучасного етапу розвитку небанківських фінансових установ полягає у необхідності покращення не тільки кількісних, але й якісних показників їх діяльності на ринку фінансових послуг. Таке завдання досягається завдяки ефективному регулюванню даного сектору як з боку держави так і зі сторони недержавних органів регулювання. Перебудова та підвищення ефективності системи регулювання небанківських фінансових посередників стає найважливішим фактором, що здатний забезпечити розвиток ринку фінансових послуг України.

Досвід розвинених країн свідчить, що існує тісний кореляційний зв'язок між ефективним функціонуванням небанківських фінансових інститутів та економічним зростанням національної економіки. Теоретичне обґрунтування такого впливу полягає в спроможності небанківських фінансових інститутів ефективно впливати на зростання обсягів інвестиційних ресурсів в економіці країни, задовольняючи потреби економічних суб'єктів у необхідному капіталі. Даний напрямок є особливо актуальним для України в сучасних умовах становлення інвестиційно-інноваційної моделі розвитку національної

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

економіки та її фінансової системи [3].

Необхідно зазначити, що мета регулювання та нагляду полягає у підвищенні ефективності роботи фінансового сектору, підтриманні довіри, сприянні конкуренції, захисті інтересів споживачів фінансових послуг та зміцненні системної стабільності [4]. Криза довіри до фінансових інститутів, внаслідок їх нездатності виконувати взяті на себе зобов'язання, зумовлює «втечу» вкладників, і як результат, дезорганізацію грошової сфери та зростання соціальної напруги.

Ефективність регулювання та нагляду за фінансовим сектором залежить значною мірою від того, наскільки чітко визначені завдання, що стоять перед органами регулювання та нагляду, наскільки добре ці завдання розуміють і підтримують органи, що розробляють економічну політику держави та несуть відповідальність за її реалізацію.

Законодавством України не визначена ні достатня незалежність, ні відповідальність за стан справ на ринках фінансових послуг відповідних органів та посадових осіб цих органів. Зазначене суперечить, в тому числі, принципу 1 розділу 3 Принципів та стандартів Міжнародної асоціації органів нагляду за страховою діяльністю (IAIS), який встановлює, що орган нагляду повинен «бути незалежним у своїх діях і підконтрольним у процесі виконання ним своїх функцій і повноважень». Більш того, в Україні сфери відповідальності щодо регулювання та нагляду за небанківським фінансовим сектором розподіляються таким чином: Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі - Нацкомфінпослуг) – за небанківськими фінансовими установами, Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку (далі - НКЦПФР) – за ринком цінних паперів та фондовим ринком. Ці органи повинні мати єдину політику щодо його регулювання, а в Україні не спостерігається координації роботи зазначених регуляторів [1, 2].

Напрямами підвищення ефективності регулювання небанківського

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

фінансового сектора є підвищення інституційної, операційної та фінансової незалежності, покращення комунікацій між існуючими органами регулювання та нагляду та координації їх дій.

Специфіка і оригінальність вирішення проблем ефективності регулювання небанківських фінансових установ може проявлятися в різних аспектах: особливостях небанківського і загального законодавства; статусі і структурі органів нагляду за діяльністю небанківських фінансових установ; процедурних питаннях допуску до діяльності на ринку небанківських фінансових послуг; методах і формах регулювання діяльності небанківських фінансових установ; ступені популярності й активності використання окремих інструментів регулювання.

Розв'язання всього комплексу проблем у цій сфері виходить далеко за межі компетенції Нацкомфінпослуг та НКЦПФР та потребує комплексного державного підходу. Але саме державні регулятори повинні виступати ініціатором реформ. Основними пріоритетами державного регулювання є захист майнових прав громадян, всебічний розвиток сучасних форм та методів роботи на фінансових ринках, сприяння прозорості, універсальності та достовірності фінансової звітності учасників ринку, спрощення та скорочення регуляторних процедур, а також боротьба з корупцією.

Література

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг: Проект Закону № 2413а від 20.07.2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56124;

2. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України від 23.11.2011 р. № 1070/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1070/2011>;

3. Регулятивний потенціал фінансового ринку в умовах глобальних

II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція СУЧАСНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

викликів: [монографія] / за заг. ред. д.е.н., професора С. В. Онишко. – Ірпінь: Вид-во НУДПСУ, 2016. – 452с.;

4. Стратегія реформування державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг на 2015-2020 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://nfp.gov.ua/files/Стратегія_final.doc

УДК 332.1

Лукаш І.М., асистент кафедри регіоналістики та туризму
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
Медвідь Г.С., студент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ

Сучасні процеси глобалізації світової економіки впливають на конкуренцію, оскільки роблять більш доступними фактори виробництва, інформаційні та фінансові зв'язки. В основі формування конкурентоздатності підприємства знаходяться особливості його розміщення і створюване ним регіональне середовище, яке неможливо перемістити. Воно постійно змінюється в залежності від наявних ресурсів (факторів виробництва), кількості учасників, які здійснюють виробництво, структури населення, чинного законодавства і т.п. Економісти ще не запропонували вичерпної теорії формування конкурентних переваг регіонів в умовах трансформації економіки.

Конкуренція в світовому господарстві є економічним важелем стимулювання виробництва та підвищення якості продукції, наближення її до